

Titel: BREV TIL: Louis Hjelmslev FRA: Jens Holt (1939-09-05)

Citation: "BREV TIL: Louis Hjelmslev FRA: Jens Holt (1939-09-05)", i *Louis Hjelmslev og hans kreds*, s. 1. Onlineudgave fra Louis Hjelmslev og hans kreds:
https://tekster.kb.dk/catalog/lh-texts-kapsel_024-shoot-workidacc-1992_0005_024_Holt_1710/facsimile.pdf (tilgået 05. august 2024)

Anvendt udgave: Louis Hjelmslev og hans kreds

Ophavsret: Materialet kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge det til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

Jens Holt, 3

Aarhus, d. 5/9 1939.

Kære Hjelmslev!

Tak for Deres - trods travlhed - ret fyldige besvarelse af mit brev. Naar Jacobson er rejst til Oslo, er det måske tvivlsomt, om han - som det var bestemt - kommer her til Aarhus 1. Oktober.

Angaaende -sis-bogen kan jeg nu meddele Dem mine planer. Høeg har endnu ikke set den. I foråret fik jeg brev fra ham, om at han helst vilde, at jeg ikke sendte den til ham privat, men indsendte den officielt som disputats. Dette medførte, at den maatte gøres helt færdig først. I øjeblikket ligger den hos Chantraine, som vil være færdig med den om c. 14 dage. Forhøjbentlig kommer den saa hertil i god behold. Sker det ikke, rejser det vanskeligheder, da jeg saa maa se at faa lavet den franske korrektion paa anden maade. Jeg har to gennemlægsseksemplarer liggende. Jeg har netop paa sidste møde i lærerforsamlingen opnaet, at den kan optages i Acta Jutlandica, ogsaa som disputats, under forudsætning, at trykningen først begynder, naar den er godkendt. Naar jeg faar bogen tilbage fra Chantraine, vil jeg da sende den ind som disputats. Jeg har ganske vist ikke svaret Høeg endnu, da jeg maatte have alle disse spørgsmaal klarert først. Men jeg skriver snart til ham om det.

Det er meget venligt af Dem at vise den lille begynderbog saa stor en interesse. Det er jo faktisk et meget vigtigt spørgsmaal, da en stor del af vanskelighederne ved at faa en ny videnskabelig erkendelse til at trænge igennem faktisk opstaar af de fra barndommen indbankede tænkevaner. Dernæst er spørgsmaalet om begynderbogen ogsaa en morsom prøvesten for teoriernes betydning. Var det helt umuligt at indarbejde de nye teorier i den elementære tilegnelsesteknik, var det et indicium paa, at den teoretiske nyvinding ikke var af saa stor betydning. Hvad der er videnskabeligt rigtigt, kan omsættes til elementær lærdom. Og den elementære lærdom maa ikke stride mod den videnskabelige erkendelse. I og for sig er betydningen af en lille latinsk be-

gyndergrammatik ikke saa meget mindre vigtig end forskerarbejdet. Dette er De saabenbart ogsaa enig med mig i, og deraf Bæres interesse. Men vanskelighederne er store. Først og fremmest for terminologien, netop naar man - som De saa rigtigt siger - ikke skal bruge alt for meget af den. Spørgsmaalet om deklinationer eller grupper skal jo ikke pustes højere op end nødvendigt. Principielt kan jeg ikke lide nummerering, men vil have navne. Men nummerering er bedre end daarlige navne. I alle tilfælde vil jeg udrydde begrebet -a-stammer osv., men det forekommer mig, at -a-gruppe osv. giver bedre memorering end tilfældige tal. Og skal vi have tal, saa vi af hensyn til leksikon holde os til de gamle. Men at indføre stamme = plerem (jeg er godt klar over, at de to ikke er identiske glossematiske set), vil være vanskeligt, det blev forsøgt i forrige udgave; ordet er desværre misbrugt til tabula-. Iøvrigt vilde det vist snart være paa sin plads at faa skrevet en lille bog om grammatisk videnskab og undervisning. Jeg tænker saa smaat paa det. Altsaa man finde et neutralt ord. Faktisk vil jeg anvende ^{rod} = rod, ogsaa kalde alt andet for endelse. Men saa altsaa saa have sammensatte endelser. Problemet brænder lige paa i verbalhjælpningen, hvor det paa det elementære træn er vigtigere end bonitas. I amāvissētis er endelsen -āvissētis, den bestaar af forskellige marker: 2. pers. pl. + paa plskvpf.konj. -isse- + markeret for perfektumsystemet -v- + gruppemarket -a-. De ser, at det netop i disse tilfælde er rart at have gruppemarket. Paa samme maade kan man tale om sammensat endelse i bonitas, for affix bruger jeg udvidelse til endelsen. Det har sine betæneligheder; men det er nødvendigt, da affixerne er slet afgrænset fra de enkelte kausmorfemer osv. Men det rareste vilde jo være at have stammen i den rigtige betydning, men jeg tror ikke, det gaar nu, maaske senere. Men først saa -a-stammerne slaas ihjel.

Endnu vanskeligere er det med syntaksen, = læren om relationerne, enig. Det er meget vanskeligt at komme uden om semantiske indicier: in + akk., + abl. quod + ind., + konj. Men naturligvis kan man ikke skille morfologi og syntaks. Derfor opregnes jo ogsaa f. eks. verbets forskellige kategorier. Dog vilde det vist være u praktisk, hvis man skubbede hele syntaksen ind i formlæren. Ved fremmedsproggrammatikker er formlæren jo i virkeligheden blot en morfemkatalog. Hvis De kan faa tid, vilde jeg naturligvis være meget glad for en tankeudveksling om disse spørgsmål. Deres brev sender jeg videre til Hastrup. Om jeg kan komme til kbh. forelsbig ved jeg ikke. Men bogen skal jo først ud til forsaaret.

Spørgsmaalet om konfirmanter kommer jo snart tilbage til

Manx veltige bilarme fra os til dem 7 dem konfirmanter
dem konfirmanter dem konfirmanter